

Udvalget vedrørende Det Ethiske Råd
Folketinget
Christiansborg
1218 København K

18. november 2025

Vedr. Det Ethiske Råds udtalelse om antibiotikaresistens.

Det Dyreetiske Råd har med stor undren konstateret, at Det Ethiske Råd i sin nylige udtalelse om antibiotikaresistens¹ fremsætter anbefalinger vedrørende dyrevelfærd, hold af produktionsdyr og brug af antibiotika i landbrugsproduktionen – områder, der klart ligger under Det Dyreetiske Råds kommissorium. Det Dyreetiske Råd vil hermed gerne orientere Udvalget vedrørende Det Ethiske Råd om forløbet forud for offentliggørelsen af Det Ethiske Råds udtalelse samt de, efter Det Dyreetiske Råds vurdering, uhensigtsmæssige konsekvenser af dette.

Forud for Det Ethiske Råds offentliggørelse af udtalelsen d. 7. november 2025 er Det Dyreetiske Råd blevet orienteret ad to omgange. Første gang d. 8. oktober 2025, hvor Det Dyreetiske Råd blev orienteret om, at udtalelsen var på vej, og fik forelagt udkast til den faglige redegørelse. Og anden gang d. 4. november 2025, hvor Det Dyreetiske Råd fik forelagt en klausuleret udgave af den fulde udtalelse, dvs. inkl. Det Ethiske Råds anbefalinger. Det fremgår af udtalelsen, at Det Ethiske Råd har arbejdet på udtalelsen siden januar 2024. Men Det Dyreetiske Råd er således først blevet inddraget i den afsluttende fase og alene med henblik på orientering.

På baggrund af de forhold, der blev afdækket i den faglige redegørelse, udtrykte Det Dyreetiske Råd allerede på det første orienteringsmøde bekymring for, at Det Ethiske Råd i sin udtalelse ville gå ud over sit eget kommissoriums grænser og ind på Det Dyreetiske Råds. Det Dyreetiske Råd mindede om, at afgrænsningen skal aftales i dialog og fællesskab mellem de to råd ved behandling af tværgående problemstillinger (jf. Lov om Det Ethiske Råd, og de uddybende bemærkninger til loven jf. lovforslaget²). Det Dyreetiske Råd pegede samtidig på tidligere fælles udtalelser³ fra de to råd som eksempler på samarbejde, når emner er relevante for begge råd.

Det Dyreetiske Råd kunne ved det næste orienteringsmøde få dage før offentliggørelsen imidlertid konstatere, at Det Ethiske Råd trods dette havde valgt at udtale sig om dyrevelfærd, hold af produktionsdyr og brug af antibiotika i landbrugsproduktionen. Det Dyreetiske Råd pegede atter på behovet for at respektere grænsen mellem de to råds kommissorier og på tidligere fælles udtalelser som modeller for samarbejde. Det Dyreetiske Råd udtrykte samtidig bekymring over, at emnet af Det Ethiske Råd ikke blev behandlet på et tilstrækkeligt fagligt grundlag og ikke blev drøftet med tilstrækkelig nuancering, hvilket efter Det Dyreetiske Råds vurdering ville svække udtalelsens potentiale som bidrag til den offentlige debat om brugen af antibiotika. Da Det Ethiske Råd få dage senere offentliggjorde sin udtalelse var denne ledsaget af en pressemeddelelse⁴, hvor hovedfokus var på forholdene på det veterinære område. Det Dyreetiske Råd kan konstatere, at der efterfølgende også i medierne har været rejst kritik af udtalelsen fra andre sider, for at behandle emnet unuanceret og på et utilstrækkeligt fagligt grundlag i forhold til landbrugsproduktionen.

Det Dyreetiske Råd er enig med Det Ethiske Råd i, at brugen af antibiotika i landbrugsproduktionen er et vigtigt emne. Det Dyreetiske Råd finder det derfor både beklageligt og ødelæggende for debatten, at denne nu afspores med henvisning til manglende nuancer og utilstrækkeligt fagligt grundlag. Det Dyreetiske Råd vurderer, at risikoen for dette kunne have været reduceret, hvis Det Dyreetiske Råd havde været inddraget i arbejdet fra begyndelsen, og de to råd i en fælles udtalelse hver især havde adresseret de områder, som deres kommissorier og ekspertise vedrører.

Ifølge lovbemærkningerne til Det Etske Råds kommissorium skal Det Etske Råd da også samarbejde med bl.a. Det Dyreetiske Råd, ikke blot for at respektere afgrænsningen af kommissorierne men for at sikre, at der løftes i flok, og at der ikke sker overlap af aktiviteter, dobbeltarbejde el.lign. Det Dyreetiske Råd vurderer, at såfremt Det Dyreetiske Råd på et tidspunkt skulle ønske at drøfte brugen af antibiotika til dyr, vil der dog nu i et vist omfang blive tale om det overlap og dobbeltarbejde, som der jf. lovbemærkningerne til Det Etske Råds kommissorium netop skal søges undgået.

Det Dyreetiske Råd finder det væsentligt så vidt muligt at sikre, at debatter vedrørende dyr er tilstrækkeligt fagligt funderede og nuancerede. Det Dyreetiske Råd håber derfor med denne henvendelse at skærpe opmærksomheden på Det Etske Råds forpligtelse til at inddrage Det Dyreetiske Råd på områder, hvor problemstillingen er tværgående, så de to råd gennem samarbejde, dialog og forhandling kan afklare grænsedragning og fastlægge arbejdsfordelingen. Ved at sikre rettidig kommunikation, skulle lignende situationer gerne fremover kunne undgås, og der ville samtidig kunne udarbejdes fælles udtalelser, der på tværs af det humane og veterinære område kan fremsætte stærkere funderede budskaber.

Med venlig hilsen,

Bengt Holst,
Formand for Det Dyreetiske Råd

¹ [Det Etske Råd: Udtalelse om antibiotikaresistens, 2025.](#)

² [Lov om Det Etske Råd, Lov nr. 440 af 09/06/2004](#) og [Forslag til Lov om Det Etske Råd, 2003/1 LSF 208:](#)

§1, Stk. 3. Uden for rådets virksomhedsområde falder de etiske og dyrevelfærdsmæssige spørgsmål, der knytter sig til forskning i og anvendelse af bio- og genteknologier, der berører dyr.

Bemærkninger:

I forbindelse med fødevarer fremstillet af dyr, får grænsedragningen mellem dyr og fødevarer betydning, da dyreetik hører under Det Dyreetiske Råd, mens fødevareetik hører under Det Etske Råd. Grænsen bør typisk sættes ved dyrets aflivning (slagtning), idet dyret herved overgår til at blive fødevare.

Det forudsættes, at eventuelle uklarheder om grænsedragningen mellem Det Etske Råds og Det Dyreetiske Råds virksomhedsområder afklares gennem dialog og forhandling mellem de to råd, jf. lovforslagets § 9.

Tilsvarende gælder det, at dialog og forhandling mellem de to råd må fastlægge arbejdsfordelingen mellem de to råd kompetencer på områder, hvor problemstillingen er tværgående, som f.eks. i forbindelse med xenotransplantation og udvikling af transgene dyr.

§ 9. Det Etske Råd virker i et samarbejde med Den Centrale Videnskabsetiske Komité, Det Dyreetiske Råd, Teknologirådet og relevante myndigheder m.v.

Bemærkninger:

Det Etske Råd skal samarbejde med Den Centrale Videnskabsetiske Komité, Det Dyreetiske Råd, Teknologirådet samt relevante myndigheder – herunder relevante ministerier – på området, jf. stk. 1. Samarbejdet har bl.a. det formål at sikre, at de pågældende organer på det bioetiske område »løfter i flok«, og at det gennem samarbejde og dialog sikres, at der ikke sker overlap af aktiviteter. Det vil derfor være nødvendigt at mødes med passende mellemrum, så det undgås, at der opstår konkurrence mellem de pågældende råd og nævn eller dobbeltarbejde el.lign.

³ [Se fælles udtalelser på Det Dyreetiske Råds hjemmeside under emnet "Forsøgsdyr og bioteknologi".](#)

⁴ [Det Etske Råd: Truslen fra antibiotikaresistens nødvendiggør, at landbruget ændrer sin dyreproduktion, 7. november 2025.](#)